

"A speciális szakiskola jelene és jövője" konferencia
állásfoglalása

1./ A közoktatás rendszerének biztosítani kell a fogyatékos és a tanulási zavarokkal küzdő gyermekek, sajátos, a fogyatékos, a tanulási zavar jellegét és mértékét figyelembe vevő oktatásához a feltételeket.

Ennek érdekében: a./

a közoktatási törvény tegye lehetővé sajátos iskolák létesítését és fenntartását, a szükséges feltételek megteremtése esetén a többi tanulóval együtt oktatható fogyatékos hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelését-oktatását, a tankötelezettségi törvény idejének meghosszabbítását, az egyes képzési követelményszintek teljesítésére meghatározott tanulási idő széthúzását.

b./

A finanszírozás elveinek meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó iskolákban a gyermekek, tanulók oktatása kiscsoportos, esetenként egyéni felkészítést, továbbá különleges szakértelemmel rendelkező szakemberek/ orvos, pszichológus/ foglalkoztatását igényli.

2./ Meg kell őriznünk a fogyatékos gyermekek sajátos nevelését ellátó intézményhálózatot, a fogyatékos megállapítására hivatott szakértői bizottságokat.

3./ A szakképzésben oktatható szakok, szakmák újraszabályozásánál meg kell határozni, melyek azok a szakmák, amelyek sajátos, a fogyatékos jellegéhez és mértékéhez igazítható követelményekkel a fogyatékosok részére is oktatható.

4./ Elő kell segíteni a fogyatékos gyermekek munkábaállítását

a./

Központi támogatással folyó munkahely létesítéssel,

b./

A fogyatékos munkavállalót foglalkoztató munkáltatót megillető adó és társadalombiztosítási járulék fizetési kedvezményekkel

c./

E célra létrehozott központi alapba történő befizetési kötelezettség előírásával azoknak a munkáltatók részére, akik nem foglalkoztatnak a létszámuknak megfelelő arányban fogyatékos munkavállalót. Az alapba befolyt pénzeszközöket munkahelyteremtő beruházásokra kell fordítani.

5./ Az önkormányzatok képviselőtestületei közoktatási feladataik ellátásával összefüggésben kötött megállapodás keretében teremtsék meg a feltételeket a fogyatékos gyermekek oktatásához szükséges intézmények működéséhez. A fogyatékos tanulók kijelölt iskolából lakóhely szerinti iskolába történő visszahelyezésénél az önkormányzatok döntéshozó szervei támaszkodjanak a szakértői bizottság javaslatára. Visszahelyezésre csak akkor kerüljön sor, ha a tanuló sajátos oktatásához szükséges feltételekkel a lakóhely szerinti iskola rendelkezik.

6./ Törvényi módosítást igényel a speciális szakiskola megfogalmazása. Javaslat: a középfokú iskolákba felvételt nem nyert tanköteles korú gyermekek életpályára, teljes értékű szakképzettségre alapozó és szakirányú képzést nyújtó középfokú iskola. Tanköteles korú: tehát államilag finanszírozott. Iskolarendszerű: horizontálisan és vertikálisan nyitott, kétlépcsős, /alapozó és szakirányú/, amely a tankötelezettségi kor végéig illetve az első szakma megszerzéséig tart.

7./ A tantervi, képzési programok a kimeneti ellenőrzéshez - független vizsgabizottság előtt tett záróvizsga - igazodjanak. Rugalmas képzési idő szükséges amely a fiatal képességeihez és a kimeneti ellenőrzés követelményeihez igazodik.

8./ Hazai és külföldi tapasztalatok felhasználásával tantervi programcsomagokat célszerű készíteni, melyek a helyi iskolai sajátosságokhoz könnyen adaptálhatók.

9./ Meg kell valósítani a speciális szakiskola tanárainak és egyéb munkatársak továbbképzésének rendszerét.

10./ Az elméleti és gyakorlati szakoktatók státuszát a szakiskolákhoz kell helyezni azonnal. Ehhez kapcsolódóan szükséges a gyakorló helyek feltételeinek kialakítása.

11./ Különösen fontos feladat a szakszerű utógondozás megvalósítása főállású szociális szakemberekkel.

12./ Javasoljuk, hogy a Megyei Munkaügyi Központok a megváltozott munkaképességű munkanélküli személyek átképző tanfolyamait a speciális szakiskolák és célvállalatok bázisára szervezzék. A képzés profilját és jellegét a speciális szakiskolák a Megyei Munkaügyi Központokkal közösen határozzák meg.

A tanfolyam finanszírozását közvetlenül a Megyei Munkaügyi Központok biztosítsák.

13./ Készüljön kormányprogram a halmozottan hátrányos helyzetű, az iskolai és szakmai oktatásból kiszorult, munkanélküli fiatalok szakmatanulásra való előkészítésére, szakmai képzésére.

Ez tartalmazza

a./ olyan elkülönített központi pénzalap létesítését, amelyből - az önkormányzatok pénzügyi hozzájárulása mellett - megoldható a képzésüket végző intézmények létesítése;

b./ ugyanebből a pénzalapból legyen megoldható az egyes intézmények speciális programjainak pályázati úton történő finanszírozása;
c./ mindezek mellett biztosítani kell ezeknek az intézményeknek is a szakképzés számára megállapított mindenkori fejkvótát.

14./ Meg kell teremteni a halmozottan hátrányos helyzetű, az iskolai és szakmai oktatásból kiszorult, munkanélküli fiatalok szakmatanulásra való előkészítését, szakmai képzését végző intézmények szakmai támogatására hivatott infrastruktúrát.

15./ Meg kell teremteni a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok szakképzésében résztvevő szakember /szociálpedagógusok, szociális munkások, szabadidő pedagógusok/ kiképzését, a tanárok és szakoktatók át- és továbbképzését.

B a j a, 1991. március 1.